



# CHANSON AR PEVAR ELEMANT

---

*Voar un ton charmant.*

*Declaratio, Deus, sermonum tuorum*

*Illuminat et dat parvulis intellectum :*

Comzo Doue a zo g'uir, me ar scritur ancien,

Hag a deu d'illuminan an oll grouadurien.

O Doue, conservateur d'ar bed ha d'an astro,

Mestr an tron ha souveren voar an holl sperejo,

Me ho ped a vouir galon, dre vouir humilite,

Da rein d'in hoc'h assistanç, p'am euz necessite.

Organ deus a Speret-Glan, trompill an Aviel,

Ha spont an drouq sperejo, 'mer bastoret santel,

Ha c'houi, tensor pricus, divoar sijen ho cloar,

Deut da grevât ma speret, augmentet ma memoar.

O Majeste adorab, sclerder ar sperejo

Ha curunem an holl sânt, joaustet an Envo,

Accordet d'in me ar c'hras, mar d'eo ho madeles,

Ma gomposin eur chanson d'in-me ha d'am mestres.

Neubet am eus a study, yaouanquiq on en noad

Antreprenet am eus mui, evit n'en on capap ;

Nemerdoe h c'houi, ma Doue, rofe d'in sclerijen ;

Me a c'houl hoc'h assistanç, quent quemer ma fluen.

Breman c'houlenan avis, n'on obstant d'am adres,

Ous chefo'n departamant, a re'r rouanteles,

Rag an amser omp en-hy, herve m'intantion,

N'eller pretantin netra, nes ar bermission.

O leal, ma servijer, hardi hel lavaran,  
Mar n'oc'h quet dam santimant, neus den var a bed-anm  
Rac a boe 'r momet quenta am eus bet ho quelet,  
Hoc'h eus charmet ma c'halon, goneet ma speret.

Arsa eta, ma mestres, me a deu d'ho credin,  
Hag a guemer un exemp demeus a Zachari  
P'annonças an el d'ean donediguez he vab  
E voa rentet nao mis mud dre ma voa incredab.

Pa voeler daou assambles o heuil gant an hent mad,  
N'eus cap den da nombrin pet ve drouq coms voar ho stad  
Rac-se 'ta, ma gouir vestres, ne deut quet da gridi  
Er goell deodo milliguet gant ho hypocrisy.

O leal, ma servijer, me a hell assurin  
Ha pa ve ar bed antier tout ous hoc'h enebin,  
Me deu da demoignin dac'h, o ia, gant guirione  
Birviquen na vanquin d'ac'h deus a fidelite.

Ho prepojo admirabl, hac ive ho furnes  
Am laqua da gonsioud ferm en oc'h, ma mestres,  
Rag hag e ve roet d'in tout oll vad ar bed-man,  
Ne oufenquet birviquen dont d'ho tisoblijan.

En em gosolomp eta, an eil hac eguile,  
Ha quemeromp confianç ebars er guir Doue,  
Delc'homp bepret entrezomp un amour mutuel,  
Vel ar patriarch Jacob hac e briet Rachel.

Poent eo dimp finissant' e-mei, ma servijer,  
Pa zelan trezeg an eol a zo arri izel;  
Tachomp da vean fidel d'ar pez hon deus laret  
Ha retornet adare, quentan ma helfeet.

M'en em gavo, ma mestres, na vo quet adale,  
Hir e-caven an amzer hep clevet ho toare,  
Rac da c'honit ma c'halon hoc'h eus c'houi ar buissanç  
Ha ne squisen birviquen e bars en ho presanç.

Pa guittaïs anezi, ha me tant ac'hane  
Gant eur speret quen contaut evel himi an ele  
Pe 'vel Lazar resusitet dre ordrenanç Jesus  
Da anonç da dud ar bet ar flammo malhurus.

Quemer poan, eme Jesus, evit rei da entent  
Da nep a so er bed-man dibourve a squient  
Ha carguet ho c'halono a viço grienet,  
Petore gloar hac enor zo d'ezhe preparet.

Pa ran me reflexion voar gomzo ma mestres,  
Hac ebars er scriturio 'm eus lenet alies,  
Ne gavant quet ar merc'het dign deus a bromesse,  
Rac zavantoc'h evidon so bet tromplet gante.

Da guentan voelan merquet nep a ve elevet  
Bars en-inor hac en gloar a-ve prest disquenet  
Ha dindan ar c'homzo douç a zo ar vunum vras,  
An nep en deus dout a ze, lennet bue Judas.

Pa lennan me ar scritur, cavan merquet enhan  
Goassan maleurio a zo ariet er bed-man,  
A zo bet c'hoarvezet tout, o sentin ous merc'het,  
Nep ne voar quet dre penos, tostaet da glevet.

Bars er barados terrest, Adam, hon tad quentan,  
O senti ouz he bried 'nem livras da Zatan,  
Ha Zalomon, roue fur, zo ive eun test mad,  
O sentin ous ar merc'het 'nem rentas miserap.

Samson eo crevan den so bet biscoas er bed;  
Dre he amour a *Dalila* he ners en deus collet.  
C'hoas eo merquet ouspen, penos David, roue,  
En em rentas malhurus o ravis Betzabe.

Nonobstant da guement-ze, c'hoas am eus ar greden  
E hel bean ma mestres ma boneur souveren;  
Mar me ma c'hontantamant ha ma flijadures  
Heuillin ezetoc'h an hent deus ma silvidiguez.

Me a ia c'hoas eur-veach betec ty ma mestres,  
Contantamant ma speret, ma hol blijadures,  
Rac hones so an objet demeus ma amitie,  
Gravet eo em c'halon betec fin ma bue.

Me ho salud, ma mestres, gand hoc'h êr eloquand  
C'houi a deu d'em remplissan deus a gontantamant;  
Hir e cavan an amzer en quei ha ma renquet  
Nac'h ousin-me ho presanç, guir objet ma speret.

N'allanquet, ma servijer, dont da demoingnin d'ac'h  
Un amitie impar e dougan evidoc'h,  
Rac ho comzo admirab ho deveus ma charmet  
Hac e attir ma c'halon bep heur ha bep momet.

Me a lar d'ac'h, ma mestres ha ma muan caret,  
N'en eus momet bars en de na ven guenec'h occupet,  
Pa deuan da gontemplin an douster ho pizach  
Nemert ho severite em rent afflijet bras.

Ne gavinquet birviquen 'bars en Franç an antier  
Un den ve huen vertuus ha c'houi, ma servijer,  
Rac agreabl hoc'h d'an holl, zavant ha studiet,  
N'en eus den voar ar bed-man eveldoc'h d'am souhet.

Me deu d'ho trugarecat demeus ho madeles,  
Rac oblijet ez on dac'h en durant d'am bues;  
Birviquen na vanquin dac'h 'tre ma vin er bed-man,  
Me a deu da laret d'ac'h quen a vo ar c'henta.

Quen a vo ar blijadur d'allout en em voelet,  
Pa vec'h em c'hompanunes, ve joaus ma speret;  
Mar gallan me eur voeach ober ma bolante,  
Ni a vezu unisset gant ar c'hraç a Zoue.

Salud dac'h, o ma mestres, rouanes ma c'halon,  
Contamantant ma speret, ma recreation,  
C'houi en deveus ar pouar gant o sello mignon  
Da joaussat ma speret p'am be affliction.

Ha me ho sonjal neuse a defoa chanchamant,  
Voa daero'n he daoulagat, carguet a nec'hamant,  
Brassoc'h e-voa he dezir 'vit ne voa he galloud,  
Crisquin a re he glac'har, he chagrin, he hirvout.

Allas! o ma servijer, me am eus eur c'heho  
Hac a laqua ac'hanon da scuill cals a daero.  
Me renq eurejin un den vit plijout d'am ligne,  
Pe vin privet 'vit biquen demeus he oll danve.

Me lar d'ac'h, ma servijer, petra eo ar sujet,  
Corrompet eo ar bed a deodo miliet;  
Detractet ez och ganté d'am holl famill memes;  
En em antretenin quen n'ellomp biquen james.

Faussamant on accuset, ma mestres, Doue oar,  
'Vel ma voa gret da Joseph gant pried Putifar,  
A guemeras holl dud he si, faus testo voar nean,  
Contraignet gant an droug el d'ober hen punissan.

Pa glevan ho prepojo e crenan gant eston,  
Laquat a ret ar flecho da biquat ma c'halon;  
Quement a despet am eus o clevet ho comso,  
Ma' c'hon rentet quen fatic casi pal d'ar maro.

Brassoc'h eo ma glac'har vit n'en ê ho hini,  
Rac despet d'am santimant a renquan demesi,  
Ze a attaq ma c'halon da vean languissant;  
Me n'embo voar ar bed-man nemert poan a tourmant.

Adieu d'ac'h 'ta, ma mestres, plijadur ma speret,  
Me a garje n'am ije birviquen ho quelet:  
Ne n' vijach quet queriec d'am rentan glac'har,  
Biquen ne rejouissan, tre vin voar an douar.

Me zo 'n eur goal blaneten hac ive en goall sor  
Evel ma voa goejal Nabuchodonozor,  
Noa transformet 'n un ijen en pad sez vla amzer,  
Rencout peurin evelte, sonjet en he viser.

Otro Doue, ma guir vestr, guir roue an envo,  
Heman a zo d'in hirvout, glac'har bras ha canvo,  
Pa renquan me dilesel, ma Doue, ma c'harante,  
Biquen na rejouissan tre ma vin en bue.

Me a ell cavet breman quement deus a c'hlac'har  
Evel m'en defoa gouejall ar roue Baltazar,  
Pa voa scrivet 'n he bales : *Mane, Thecel, Pharès,*  
E voa queriec he bec'het ma colje he vuez.

Anoncet e voa dean dre prophet Daniel  
Voar 'bars tri deves goude e-teuje da vervel:  
*Et in peccato vestro vos moriemini;*  
Ebars creis en da bec'het, roue fall, e varvi.

'Neus netra voar ar bed-man capap d'am c'honsolin  
O rencout ho tilesel : ze ra d'in glac'harin ;  
Maro eo ma c'halon gant glac'har ha huanat  
Pa renquan ho tilesell ha rencout ho quitat.

O den just Mathuzalem, c'houi 'n eus renet certen  
Ar c'hossan voar an douar deus ar grouadurien ;  
Mes nonobstant doc'h oll noad heusquet bet mui dourmant  
Evit n'em eus me deja ha me bean yaouanq.

Me'm boa laquet em speret ha ne gredjen biquen  
Vije troc'het, na toret ar mail deus hon chadren ;  
Mes breman p'en eo briset dre lec'h ma voa'r c'hervan  
Quement armurier so'n Franc n' int quet cap d'he soudan  
Goeachal, ma servijer, hon defoa dignite  
Ha plijadur assambles, ha pep prosperite ;  
Mes breman a voelan-me hon bezo un amzer  
Ha ne bromet d'imp netra nemert poan ha miser.

Certen 'vit ar voeaj-man, me lar d'ac'h, ma douç quer,  
Mar domp bet ni evurus, ha gue en peb amzer :  
Hon deus breman un amser a zo contrel meurbet,  
Troet eo ar fortun, crenamant 'en hon enep.

Ha bepret eman an den voar ar rot ar fortun  
An holl a ia voarnezi, quen couls nobl ha commun ;  
Pa ve'n voar lein ar rot ebars er plaç quentan  
Neuze sonj en he speret ne ell biquen manquan.

Nemert allas ! pa gomanç an den ques da ruilla  
Neuse ia aneubeut don mui ous mui da netra :  
Couscoude e laran c'hoas n'en deus netra crevoc'h  
Evit an amitie, an union hag ar peoc'h.

Pa ne allan quen avanç, e ret d'in aretin,  
Ma c'halon deu da ranan ha ma goad da fourmin ;  
Hac evel-se n'ellan quet resistan onti pell,  
Zeret eo ma c'halon vel gant un tol mortel.

Adieu a lavaran d'ac'h, ar voej-man, plac'h mignon,  
Hirvoudet on gant glac'har, ha mantret ma c'halon,  
Pa n'ellomp bout unisset hon daou voar an douar,  
Graç d'imp da en em voelet un deves bars er gloar.

Hag hi, evel eur sant Per, da commanda voelan  
Pa voelas evoa ret d'imp enim dispartian :  
Rac daéro hon divlagat boulade'n hon c'hichen  
Quen a diruille an dour evel eur ruselen.

Pa deuan me da sonjal ebars en amitie  
Pini voa bet pell amser 'tre ma mestres ha me,  
Hag a déu da finissan breman presantamant,  
Ze a laqua ma c'halon da vean languissant.

O planeden direglet hag ive violent  
Caletoc'h vit baren dir, min, houarn pe zimant ;  
Me lavar d'id un dra pehini a zo gouir,  
Penoas e c'helles-tresin eur galon dir.

N'eus netra var an douar a displich d'am speret  
'Vel ma ra ar medisant he deot milliet.  
Bepret maint o tecrian holl faoto ar re all,  
Hac ho re ho unan a viront didamall.

Arsa 'ta, teot milliet, me deu d'az teteslan,  
Rac goas eo en douar ma querses voar nean ;  
Rac en lagat ar re all a voeles ar blouzen,  
Hag an treust en ez hini na voelesquet certen.

Me a ro dac'h un avis, me ho ped, hen heuliet,  
Ne deut james da gridin er goall deot milliet  
Pa vo 'n ho compagnones, e vo ous ho meulin,  
Pa guittaou ac'hanoç'h rei met ho tetractin.

Mes, allas ! o ma c'hrouer, pa ran refliction  
D'ar gomplesanç a lequen da cheleou detraction,  
Preferet ez int arri vqar ho courc'hemo  
Quen a meus confusion o sellet an envo.

Salome, Herodias, hag Herodes, treitor,  
T'en defoa gret dibenna sant Yan a Vadesour,  
O danceres miliet, Salome execrap,  
T'en defoa renquet cavet pen sant Yan voar eur plat.

Herodes a re neuse fesonio da gavet  
Eur regret vrás o vesan distrujet eur prophet ;  
Mes herve'n tado santel ha chefo an Ilis,  
Regret ar roue Herod ne voa nemert fentis.

Quement a res Herodes oc'h exerç cruaute,  
Oc'h ober distrujan sent ha lasan bugale,  
Mes quent 'vit fin e vue, herve lar ar scritur,  
E voa breinet gant laournes, devoret gant austur.

Petra a servij d'an den tenan'r re all a boan  
Pa na hell quet en em exanti he-unan ?  
Rac ha pa vije un den creis eur pales aour,  
Na n'eusquet he blijadur, me lavar eo paour.

Ne desiromquet, 'me'r prophet, cavet pell da vevan ;  
Mes tachomp d'ober ervat queit a vemp er bed-man :  
Rac, 'vel ma lar sant Jerom, ne dal quet studian re,  
Ma ne'n defe quet un den a soing deus he ine.

Me a ro dac'h an-avis brema, tudo yaouanq,  
Ne choaset quet 'vit mestres eur plac'h a vezoz coant ;  
Rac na deufe ar re all da zonet d'he c'hoantat ;  
Chetu d'ac'h un exemp caer dirag ho tiou lagat.

Me eo ar malerussan so breman voar ar bed  
Pa'm eus renquet dilezel ma guir vuan caret,  
Pa n'ellen he eureujin en despet d'he c'herent,  
Mantret eo ma c'halon quen n'allan laret quen.

Pa deuan me da sonjal en amser dremenet,  
Ebars en hini presant, hag hini da donet,  
Eo achi ma c'halon, ma ners ha ma c'hourach,  
Hirvout, tourmant ha glac'har em eus evit partach.

Otro sant Per biniet, c'houi voa ar c'henta Pap,  
Diguenac'h e c'houlenan a vouir galon ar menat,  
Pe'n e c'houi delc'h an tresor voar bales roue'n tron,  
Mar medi en ho pouar reit d'in consolation.

Ha me o clevet eur voes a esplique erfat,  
Me ho ped, cloarec yaouanq, deuet da joaussat :  
Ma a zo digaset dac'h en quis eur messager  
De meus hag a beurs Doue, ho mest hac ho crouer.

*Ego sum vox clamantis benigne in deserto ;*  
Me a zo ar voes humen ebars en desercho,  
A zo' crial ous ar bop hac ous ho suplian  
Evit en em breparin quent quitat ar bed-man.

An den a ve badeet, a so preciussoc'h,  
Ornet deus a bep graço hac a bris huelloc'h,  
Coustet queroc'h da Zoue, ha mar deu da bec'hin,  
Neus nemert ar binjen capap d'en reparin

Sonjet en mary sant Stephan, mignon bras d'an Drindet,  
Pini voa ha dolio mein he esquern meuntriset,  
Ha ive Eliacim, Per, Pol ha sant Clemant,  
O caret Jesus-Christ o deus souffret tourmant.

Otro Doue, guir grouer deus an natur humen,  
C'hui en deus crouet ar bed gant eur gomz hep mui quen,  
Hac en deus formet an den hanval eus hoc'h imaj,  
Evit donet d'ho meulin ha da rentin d'ac'h grāç.

C'houi, dre ho craç infinit a roas da Jonas,  
En assuranç, he vue 'bars creis ar mor bras,  
Pini voa certenamant gant eur balen lonquet  
Hac ouspen dean voa bet nombr bras ha brophedet.

Doue roas da Voys ponar dre he vertu  
Da guittat deus an Egypt, ha tremen ar mor Ru,  
Rein d'an he c'hourhemeno betec eur zilabren  
Quen e chomas ar c'homzo gravet ebars er vein.

Abraham, me ar scritur, nefoa bet an enor  
Da gavet Doue gatan da brejan ouz he dol  
D'Ysac e laras a voa en grāç ar Speret-Glan,  
Hac a rampliche ar bed ebars en un istant.

Doue lavaras ouspen demeus he c'heno prop  
Pa'n e foa diasset an el da c'houren ous Jacop,  
Penos vije biniet he raç hac e ligne,  
Ha deus a famill Juda vije'n hini hon prenje.

O Aristot malhurus, dit-te e tisclerias  
Voa nemert ar guir Doue pihini da groas,  
Ha te an doueo faus abreferjont voar nan,  
Coulz a te, den malerus ha renquan finissan.

Na David na Salomon na quen nebeud Cibil,  
Na Samson, an den creo, nac ar superb Vicil,  
Ar sent hac ar prophedet, princet ha rouane,  
Nemert eur spas a amzer n'e renet ho pue.

Neron ha Tiberius, daou empereur cruel,  
Non obstant d'ho fuissanç ho deus renquet mervel ;  
Antiochus ha Cesar, Romulus ha Pompe,  
Holl deus renquet finissan ha ni a rei ive.

Abraham ha Isaac, ar patriarch Jacob,  
Ha Jeremi, ha Jesse, hag ar patient Job,  
Hag ive femelen goant caer meurbet en guenet,  
Voa hanvet Cleopatre zo ive finisset.

Er blaves-nav-daou uguent goude an trivoac'h cant  
Eo composet ar son man gant cals a nehamant.  
Evit esplican ma noad evel mac'h eo gleet,  
Nao mil cant aguent deves a zo 'boe m'on ganet.

Ar son-man zo composet gant eur c'hloarec yaouanq.  
A zo natif hag e chom 'bars en canton Guengamp,  
En parous Ploumagoar eo ganet hac elevet,  
He hano zo dre scritur *Voan-Mari Mazevet*.

Ar menat a c'houlennan 'bars en fin ma chanson,  
Mar d'eo ze agreab da vouir roue an tron,  
Evit quement he c'hlevo couls en de vel en nos,  
Ar bonheur da jouissan demeus ar barados.

